

Aseptiikkapassilla kohti hyvää aseptista osaamista: aseptiikkapassi osaksi infektioiden torjuntaa

Marju Mäkelä, sairaanhoitaja, asiantuntijahoitaja PSHP

Liisa Karhe, sh, TtM, TtT-opiskelija, ylihoitaja, PSHP

Tausta: Jokaisella hoitotyössä toimivalla tulee olla tieto yhtenäisistä aseptisistä laatuvaatimuksista ja toimintatavoista. Tampereen yliopistollisen sairaalan teho-osastolla on kehitetty aseptista osaamista mittaava verkkotesti, jonka avulla tuodaan esiin aseptisen osaamisen keskeisiä kohtia. Lisäämällä tietoa infektiosta ja niiden ehkäisystä parannetaan infektioturvallisuutta. Oikealla aseptisellä toiminnalla voidaan ehkäistä hoitoon liittyviä infektioita ja lisätä potilas- ja työturvallisuutta.

Tarkoitus: Aseptiikkapassin tarkoituksena on lisätä hoitajien ja lääkäreiden tietoa sekä osaamista infektiosta ja niiden ehkäisystä. Lisäksi tarkoituksena on korostaa aseptisen toiminnan merkitystä osana vastuullista ja laadukasta potilashoitoa.

Menetelmä: Aseptiikkapassi sisältää lukupaketin ja sähköiseen muodossa olevan verkkotestin. Aseptiikkapassiin liittyvä lukupaketti koostuu tutkittuun tietoon perustuvista yhteisesti hyväksytyistä ohjeista. Verkkotesti sisältää kysymyksiä potilashoidon ja aseptiikan kannalta keskeisistä asioista, tavanomaisista varotoimista sekä hoitovälineistön huoltamisesta ja toimenpideaseptiikasta. Verkkotestin läpäisemiseksi pitää jokaiseen testin arpomaan kysymykseen vastata oikein. Kaikki teholla potilasta hoitavat suorittavat aseptiikkapassin, joka uusitaan viiden vuoden välein.

Tulokset: Aseptiikkapassia on suoritettu teholla noin seitsemän vuoden ajan. Ensimmäisinä vuosina aseptiikkapassin läpäisi alle 30 % suorittajista. Aseptiikkapassin käyttöönoton myötä teho-osastolla on muutettu toimintatapoja, täsmennetty käytäntöjä sekä kohdennettu koulutusta ja laajennettu koulutusta myös lääkäreitä koskevaksi. Aseptisen toiminnan merkitystä ei enää kyseenalaisteta vaan infektioiden torjunta ja aseptisen osaamisen kehittäminen ovat osa hoitotyön arkea ja perehdytystä. Aseptiikkapassin suorittaminen edellytetään jokaiselta uudelta sairaanhoitajalta ja lääkäriltä. Nykyisin sen läpäisee ensimmäisellä kerralla valtaosa verkkotestin suorittajista (N = 173).

Johtopäätös: Tietoa ja osaamista infektioiden torjunnasta ja aseptiikasta pitää lisätä ennen kuin voidaan odottaa toiminnan muuttuvan. Aseptiikkapassi on yksinkertainen ja toimiva keino testata, kerrata ja lisätä aseptista osaamista.